

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: *oponent*

Autor/ka práce: Adéla Lexová

Název práce: Srovnání nástrojů týmové analýzy a jejich aplikace na malém týmu

Vedoucí práce: Mgr. Michal Osuský

Oponent/tka: Mgr. Hana Pacáková

Navržené hodnocení: velmi dobře

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Autorka si v úvodu klade za cíl **srovnání nástrojů týmové analýzy** sloužící k odhalování týmové role, osobnostních dispozic a fáze vývoje týmu. Skrze vlastní aplikaci nástrojů na malém týmu chce zjistit „*zda jsou tyto nástroje kompatibilní, komplementární nebo se doplňují*“. (str.2)

Výzkumné otázky autorka jasně formuluje v kapitole 5.1. Metodologie a cíle výzkumu:

1) *Jsou nástroje sloužící ke zjišťování týmových rolí, osobnostních dispozic a fáze vývoje týmu, komplementární, kompatibilní nebo si odporují?*

2) *Jsou nástroje týmové analýzy schopny posoudit aktuální týmovou roli, osobnostní typ a stádium týmu, tedy nakolik odpovídají výsledky subjektivním názorům jedinců v týmu?*(str. 27)

Zodpovězení výzkumných otázek autorka provádí **na základě porovnání výsledků analýzy** jednotlivých použitých dotazníků **se subjektivním hodnocením** výsledků z dotazníků samotnými dotazovanými respondenty.

Autorka ve své analýze používá **dvou výzkumných metod**:

1) **dotazníkového šetření**, které obsahuje **5 kvantitativních dotazníků** (jejich konkrétní znění je v příloze č. 10). Jedná se o dotazníky, „*které se běžně používají k odhalování týmových rolí, osobnostních dispozic a fází vývoje týmu*“ (str. 27) a jsou nejčastěji využívanými nástroji pro analýzy týmu. Tyto dotazníky autorka používá pro **dotazování malého týmu**, konkrétně 12-ti členného týmu redakční rady studentského časopisu „Školník“ osmiletého gymnázia.

2) **polostrukturované rozhovory**, ve kterých respondenti **subjektivně hodnotí výsledky z dotazníků** a následně jednotlivým dotazníkům přidělují „*bodové hodnocení podle toho, na kolik je nebo tým vystihují*“. (str. 32) (přepisy rozhovorů nebo znění otázek nejsou součástí příloh, v příloze je pouze tabulka bodového hodnocení)

V části práce věnované výsledkům výzkumu (6. kapitola) pak autorka **prezentuje výsledky sledovaného týmu** z 5-ti kvantitativních dotazníků a nejprve z hlediska aktuální role jedince v týmu (např. přispěvatel, spolupracovník, koordinátor...), osobnostních dispozic (extroverze, introverze...) a aktuální fáze vývoje týmu (fungování, vytváření norem...). Jak autorka sama uvádí,

„účel této analýzy je spíše doplňkový. Slouží především pro představení aplikace nástrojů a jejich možných výsledků a interpretace“ Tato část však zabírá poměrně velký prostor empirické části práce, přibližně 1/3 (5 z 15-ti stran analýzy). Argumentaci v souvislosti se zodpovězením výzkumných otázek a klíčové analýze jednotlivých nástrojů pak není dán dostatečný prostor.

V kapitole 6.1. Srovnání nástrojů pak autorka **zodpovídá svou první výzkumnou otázku skrze porovnání výsledků všech testů (výsledků z dotazníků) navzájem**, kde byla každému vztahu dvou nástrojů přiřazena míra souvislosti, které byly následně zprůměrovány a z nich vytvořena tabulka s průměrnými mírami souvislosti všech nástrojů.

V kapitole 6.3.2. Subjektivní hodnocení výsledků pak autorka **zodpovídá druhou výzkumnou otázku skrze bodové hodnocení výsledků dotazníků samotnými respondenty**.

V závěru práce autorka shrnuje, výsledky analýzy: „Pomyslnými vítězi tohoto výzkumu se staly Bělohávkův test týmových rolí pro zjišťování aktuální týmové role a MBTI pro zjišťování osobnostních dispozic. Jejich administrace a analýzy nečinila žádné větší obtíže, výsledky těchto testů byly subjektivně hodnoceny jako velmi odpovídající a byla také nalezena souvislost mezi těmito nástroji“ (str. 49) Míra souvislosti podle autorky ukazuje na komplementaritu nástrojů, „výsledky mohou být srovnávány a jejich vzájemné použití přinese určitou nadhodnotu“ (str. 49)

Výzkumné otázky i zjištění výzkumu jsou formulovány jasně a srozumitelně. **Méně srozumitelné však je, jakým způsobem autorka k uvedeným výsledkům a závěrům dospěla.**

K nepřehlednosti analýzy přispívá množství srovnávacích tabulek, které jsou interpretovány subjektivně z pohledu autorky, nikoliv na základě podložení konkrétní literaturou a množství odkazů na přílohy. Množství použitých výzkumných nástrojů pak činí ještě více nejasným **srovnávání se subjektivním hodnocením, jehož použití není dostatečně argumentováno.** Toto množství nástrojů je pak porovnáváno a hodnoceno skrze použití na jednom specifickém vybraném vzorku malého týmu. Závěry práce proto hodnotím jako podložené pouze částečně. **Domnívám se, že vybraný vzorek a metody analýzy neumožnily dostatečně podložit uvedené závěry práce.** (více rozvedeno v kapitole 3. posudku)

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty? Ano. Autorka využívá 2 cizojazyčné knihy a 13 cizojazyčných článků a 1 cizojazyčnou diplomovou práci.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Empirická část analýzy je vzhledem k výzkumným otázkám stěžejní, avšak nejvíce problematická část práce.

Problematický je již samotný výběr vzorku. Autorka si vybírá malý tým studentského středoškolského časopisu. Jedná se o 12-ti členný tým, ačkoliv sama autorka v práci popisuje, že dle Katzenbacha a Smitha typické týmy mají nejčastěji pod 10 členů. (str. 7) Sama autorka pak popisuje **problém „nerovného zapojování členů do společné práce, což však bylo odhaleno až během výzkumu.**“ (str. 28) Pokud se členové týmu zapojují v různé míře a někteří se na společné práci podílejí jen občasně, je pak problematické analyzovat fungování týmu. Dále autorka uvádí **problém věku členů týmu**, kterým je od 15-ti do 19-ti let. **Nízký věk respondentů, vysoký počet členů týmu, společně s neformálním fungováním týmu pak dělá vzorek specifickým a**

nevhodným pro obecnou analýzu nástrojů a možností jejich aplikace. Uvedené problémy výběru vzorku sama autorka dobře reflektuje, ale tuto reflexi již nerozvádí na problém porovnávání nástrojů skrze analýzu pouze jednoho takto specifického týmu a na možnost zobecnění uvedených výsledků na jiné pracovní týmy, které deklaruje v úvodu své práce . (str. 3)

Problematické na výběru vzorku vidím také to, že autorka **nedotazovala všechny členy týmu.** V kapitole analýzy popisující aktuální fázi týmu (6.1.3.) je uvedeno, že „... v době začátku výzkumu týmu se k týmu připojilo několik nových členů, kteří mohli tuto fázi narušit a vrátit tak tým do prvního stádia Formování. Tyto jedinci však nebyli zahrnuti do výzkumu, takže výsledky nabízejí pohled pouze týmově starších členů.“ (str. 37) Autorka opět problém reflektuje, ale z její reflexe **není jasné, proč nové členy týmu do výzkumu nezařadila.**

Problém vidím i z hlediska **výzkumného nástroje.** Autorka si vybrala 5 kvantitativních dotazníků zaměřených na 3 témata (týmová role, osobnostní dispozice, aktuální fáze týmu) skrze které **dotazuje 12 respondentů a porovnává 2x2 dotazníky navzájem spolu se subjektivním hodnocením** (týmová role a osobnostní dispozice) a jeden dotazník spolu se subjektivním hodnocením (aktuální fáze týmu) a k tomu ještě v empirické části uvádí okomentované výsledky jednotlivých testů za tým a jednotlivce. **Domnívám se, že se jedná o rozsáhlou analýzu nad možností této bakalářské práce.**

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Jako velmi problematickou vidím argumentaci závěrů skrze **srovnávání výsledků testů se subjektivním hodnocením respondentů.** Takové srovnání je vhodné jako doplnění celkové analýzy, ale posuzovat podle toho zda „*Jsou nástroje týmové analýzy schopny posoudit aktuální týmovou roli, osobnostní typ a stadium týmu*“ (viz 2. výzkumná otázka) mi připadá až příliš ambiciózní.

Ze subjektivního hodnocení lze jen těžko usuzovat, zda jsou nástroje použitelné či nikoliv.

Sama autorka v práci uvádí, že například v případě subjektivního hodnocení své role v týmu se respondenti nedokázali rozhodnout, neboť „...*mezi těmito rolemi je nejasná hranice, což se projevilo i během rozhovorů, kdy se ve většině případů respondenti nedokázali rozhodnout a identifikovat se s jednou z rolí*“ (str. 35) **Jak lze tudíž například usuzovat ze subjektivního hodnocení vlastní role v týmu na použitelnost nástrojů analyzujících roli v týmu, pokud se respondenti nedokážou sami rozhodnout jaká je jejich role v týmu?**

Očekávala bych, že použití subjektivního hodnocení jako základu analýzy bude argumentováno literaturou či podloženo jinými výzkumy s podobnou metodou analýzy.

Domnívám se, že pro účely bakalářské práce by bylo vhodnější, kdyby si autorka za svůj cíl zvolila pouze popis jednotlivých metod analýzy týmu a následně vybranou metodu nebo metody aplikovala na vybraný malý tým bez aspirace na zobecnění v porovnání nástrojů analýzy týmu a hodnocení jejich použitelnosti.

Pro takto náročnou analýzu by muselo být více analyzovaných týmů a kritéria porovnávání by měla být jasněji stanovena. **Autorka totiž porovnává nástroje, u kterých sama často konstatuje, že se ani příliš porovnávat nedají,** např. upozorňuje, že „... v důsledku širokého zaměření Parkerových rolí, kde by bylo možné nalézt souvislost téměř s každou Belbinovou rolí“ nebylo možné odhalit pravidelnost v souvislostech těchto testů (str. 40). To ukazuje na **problematickost jeho srovnávání s Belbinovou typologií.**

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých? Ano, jsou odlišena důsledně.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Úroveň odkazového aparátu je velmi dobrá. Autorka pracuje s odkazy dle stanovených norem a práce má nadprůměrně dobrou jazykovou úroveň. Text je velmi čtivý, srozumitelný a má logickou strukturu.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Jako nadstandardně dobrou bych ráda samostatně ohodnotila teoretickou část práce. Tato část je perfektně strukturovaná. Přehledně a srozumitelně představuje teorii týmu, typologii týmových rolí i dynamiku týmu. Teoretická část zároveň poskytuje dobrý přehled o možných metodách analýzy týmu s detailním popisem jednotlivých testů a zhodnocení jejich základních předností a nedostatků. Celá teoretická část je zároveň ve vhodné míře k teorii týmu kritická, neboť uvádí i možné nevýhody práce v týmu.

Oproti tomu empirická část by za současného stavu zaměření výzkumu potřebovala mnohem více prostoru v celé práci a detailnější analýzu a zhodnocení výsledků. V množství tabulek a odkazů na přílohy jsem se poněkud ztrácela a nebylo mi jasné, jak lze pomocí nich odpovědět na základní otázku ohledně obecného použití výzkumných nástrojů. Navíc aplikovaných na jednom specifickém vzorku týmu středoškolského časopisu. Osobně bych doporučovala se analýze více úzce zaměřit, nepoužívat tolik metod a neaspírovat na základě analýzy v bakalářské práci na zobecnění v použití výzkumných nástrojů analýzy týmů.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

V práci mi schází názorná ukázka analýzy týmu jako takového uváděná v teorii, kvůli které se výzkumné nástroje analýzy týmu využívají, tedy například zhodnocení vlivu rozložení rolí v týmu na fungování týmu. Prosila bych proto autorku, zda by mohla při obhajobě zhodnotit, jak rozložení rolí v analyzovaném redakčním týmu přispívá či naopak nepřispívá k jeho celkovému fungování a zda jsou nějaké zásadní role, které v tomto týmu chybějí.

Celkové hodnocení práce:

Závěry práce v zásadě odpovídají zvolenému cíli. Analýze však schází podklad v podobě vhodného výběru vzorku a výběru jednodušší metody pro analýzu. Celkově tak analýza a argumentace zjištění působí nepřehledně a nepřesvědčivě. Bakalářská práce je však opravdu mimořádně nadstandardní z hlediska práce s odkazovým aparátem, z hlediska použitého jazyka a má výborně zpracovanou teoretickou část.

Proto doporučuji tuto bakalářskou práci k obhajobě s hodnocení velmi dobře.

Datum:

Podpis: